

**Ministru kabineta un Latvijas Pašvaldību savienības
vienošanās un domstarpību**

PROTOKOLS

Rīgā

Datums skatāms laika zīmogā

**I. daļa Ministru kabineta un Latvijas Pašvaldību savienības
vienošanās un domstarpības par vidējā termiņa
2021. -2023.gadam budžeta ietvaru**

Saskaņā ar Likuma par budžetu un finanšu vadību 16.² panta septīto daļu, Ministru kabinets un Latvijas Pašvaldību savienība vienojas protokolā iekļaut sadaļu par vidēja termiņa budžetu (2021.-2023.gads), izskatot sekojošus jautājumus:

1 Par pašvaldību budžetu ieņēmumiem vidējā termiņā (2021. – 2023.gads)

Latvijas Pašvaldību savienības viedoklis:

Paredzēt pašvaldībām pastāvīgu, stabilu un prognozējamu ieņēmumu bāzi 2021.gadā un vidējā termiņā, kas nodrošinātu pašvaldībām nepieciešamos finanšu resursus pašvaldību funkciju veikšanai un saistību izpildei.

Ja nodokļu politikā tiek veiktas izmaiņas (iedzīvotāju ienākuma nodoklī un/vai nekustamā īpašuma nodoklī), kas rada negatīvu fiskālu ietekmi uz pašvaldību budžetiem, pašvaldību ieņēmumu bāzes samazinājumu kompensēt no valsts budžetā ieskaitāmo nodokļu daļas.

Ministru kabineta viedoklis:

Covid-19 izplatības krīze ir radījusi būtisku negatīvu ietekmi uz Latvijas tautsaimniecību, kā rezultātā tiek prognozēts, ka ekonomiskā izaugsme 2021.gadā sasniegs 5,1%, tomēr iekšzemes kopprodukta (IKP) apjoms vēl nesasniegs 2019.gada līmeni, bet 2022. un 2023.gadā IKP pieaugums stabilizēsies 3,1% līmenī. Lai nodrošinātu publiskā sektora funkciju izpildi, pašvaldībām tiek nodrošināti finanšu resursi likumos noteikto funkciju īstenošanai, pie iedzīvotāju ienākuma nodokļa sadalījuma starp pašvaldību budžetiem un valsts budžetu attiecīgi 75% / 25%. Lai nodrošinātu papildu investīcijas administratīvi teritoriālās reformas (turpmāk – ATR) īstenošanai un ilgtspējīgas valsts attīstībai, sagatavot priekšlikumus par finansējumu no Eiropas Atveseļošanas instrumenta finansētām programmām un ES fondu līdzekļiem.

2. Par pašvaldību aizņēmumiem vidējā termiņā (2021. – 2023.gads)

Puses vienojas:

1. Galvenā pašvaldību aizņēmumu prioritāte 2021.-2023.gadam, atbilstoši gadskārtējā valsts budžeta likumā notiktajiem nosacījumiem:

- 1.1. Aizņēmumi ES un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības finansēto projektu īstenošanai.
- 1.2. Aizņēmumi jaunas pirmsskolas izglītības iestādes būvniecībai vai esošas pirmsskolas izglītības iestādes paplašināšanai, lai mazinātu pašvaldībā reģistrēto bērnu rindu uz vietām pirmsskolas izglītības iestādēs.
- 1.3. Aizņēmumi izglītības iestāžu investīciju projektiem, lai nodrošinātu ilgtspējīgas izglītības funkcijas izpildi.

- 2 2021.-2023.gadā pašvaldībām tiek nodrošināta iepriekšējos gados piešķirto vidējā termiņa aizdevumu izmaksa atbilstoši aizdevumu līgumos noteiktajiem nosacījumiem.
3. Pašvaldību aizņēmumi tiek nodrošināti ikgadējā pieļaujamā pašvaldību aizņēmumu kopējā palielinājuma ietvaros, ievērojot ilgtspējīgu finanšu politiku.

3. Nozaru ministriju jautājumi vidējā termiņā (2021.-2023.gads)

Izglītības un zinātnes ministrijas jomā:

Latvijas Pašvaldību savienības viedoklis:

Lai nodrošinātu vienotu pieeju pedagogu atalgojumam un sakārtotu pedagogu darba samaksas sistēmu visās izglītības pakāpēs, pakāpeniski nodrošināt valsts budžeta finansējumu visu pirmsskolas izglītības iestāžu pedagogu darba samaksai bērnu no 1,5 gadu vecuma izglītošanā nodarbinātajiem pedagogiem.

Ministru kabineta viedoklis:

Atbilstoši Izglītības likumam pedagogu, kas nodarbināti no 1,5 gadu vecuma līdz 4 gadiem izglītošanā, darba samaksas finansēšana ir pašvaldības funkcija.

Valdības rīcības plāns Deklarācijas par Artura Krišjāņa Kariņa vadītā Ministru kabineta iecerēto darbību īstenošanai (apstiprināts ar Ministru kabineta 2019.gada 7.maija rīkojumu Nr.210) paredz sagatavot priekšlikumus pirmsskolas pedagogu atalgojumam, vienlaikus vērtējot ATR, izglītības iestāžu tīkla sakārtošanu un efektīvāko finansēšanas modeli.

Ekonomikas ministrijas jomā:

Latvijas Pašvaldību savienības viedoklis:

Atbilstoši Valdības deklarācija 52.punktam ieviest finanšu instrumentu, kas veicinātu dzīvojamā fonda attīstību un saglabāšanu, nodrošinot valsts atbalstu daudzdzīvokļu dzīvojamo māju kvalitātes uzlabošanai, paredzot aizdevumus dzīvojamo māju sakārtošanai pašvaldībām 6 milj. euro apmērā.

Ministru kabineta viedoklis:

Saskaņā ar Valdības rīcības plānu Deklarācijas par Artura Krišjāņa Kariņa vadītā Ministru kabineta iecerēto darbību īstenošanai (apstiprināts ar Ministru kabineta 2019.gada 7.maija rīkojumu Nr.210) tiks izvērtēta iespēja nodrošināt finansējuma avotus, lai rastu ilgtspējīgu risinājumu.

Satiksmes ministrijas jomā:

Latvijas Pašvaldību savienības viedoklis:

Satiksmes ministrijai veikt grozījumus Latvijas radio un televīzijas centra projekta "Elektroniskās sakaru infrastruktūras pieejamības uzlabošana lauku teritorijās" Nr. 2.1.1.0/16/I/001 noteikumos, paredzot tiešu "pēdējās jūdzes" pieslēgumu izveidi izglītības iestādēm, subsidējot vai samazinot komersantiem optiskā kabeļa nomas maksu, lai nodrošinātu pieejamus un kvalitatīvus platjoslas interneta pieslēgumus izglītības iestādēm.

Ministru kabineta viedoklis:

ES fondu 2014.-2020.gada darbības programmas „Izaugsme un nodarbinātība” 2.1.1.specifiskā atbalsta mērķa ietvaros VAS „Latvijas Valsts radio un televīzijas centrs” (turpmāk – LVRTC) īsteno projektu “Elektroniskās sakaru infrastruktūras pieejamības uzlabošana lauku teritorijās” atbilstoši valsts atbalsta programmai Nr.SA.33324 “Nākamās

paaudzes tīkli lauku teritorijās”, kas paredz izbūvēt elektronisko sakaru “vidējās jūdzes” optiskā tīkla infrastruktūru Latvijas lauku teritorijās, kurās neviens elektronisko sakaru komersants nesniedz un tuvāko trīs gadu laikā neplāno sniegt interneta piekļuves pakalpojumus ar uzlabotiem datu pārraides parametriem, nodrošinot datu pārraides ātrumu vismaz 30 Mbit/s.

Izveidotajos optiskā tīkla piekļuves punktos tiek nodrošināta piekļuve vismaz pieciem elektronisko sakaru komersantiem ar vienādiem, nediskriminējošiem nosacījumiem veidot „pēdējās” jūdzes pieslēgumus interneta piekļuves pakalpojumu sniegšanai galalietotājiem. Saskaņā ar valsts atbalsta programmas noteikumiem LVRTC nav tiesīgs nodrošināt interneta piekļuves pakalpojumu sniegšanu tieši galalietotājiem 20 gadus pēc projekta ietvaros izveidotā optiskā tīkla infrastruktūras pieņemšanas ekspluatācijā.

Satiksmes ministrija ir noslēgusi līgumus par divu pētījumu veikšanu, lai novērtētu elektronisko sakaru tīklu infrastruktūras un elektronisko sakaru pakalpojumu kvalitātes atbilstību un finansējuma nepieciešamību ļoti augstas veiktspējas elektronisko sakaru tīklu attīstībai un digitālās plaisas mazināšanai starp pilsētām un lauku teritorijām. Pētījumu rezultāti plānoti 2020.gada decembrī, uz kuru pamata tiks sagatavoti Elektronisko sakaru nozares plāna 2021. – 2027.gadam pasākumi un attiecīgi valsts atbalsta programma, kur kā viena no prioritātēm būs atbalsts pēdējās jūdzes pasākumiem. Balstoties uz pētījumu rezultātiem un pieejamo finansējumu, tiks prioritizēti atbalsta pasākumi. Atbalsts skolām varētu būt viena no būtiskām prioritātēm.

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas jomā:

Latvijas Pašvaldību savienības viedoklis:

Izveidot īpašu valsts programmu katras jaunizveidotās pašvaldības individuālo priekšrocību atbalstam, paredzot finansēšanas avotus un finansēšanas kritērijus pašvaldību infrastruktūras attīstībai un līdzfinansējumu produktīvas uzņēmējdarbības piesaistīšanas atbalstam.

Izveidot īpašu valsts programmu nomales efekta ietekmes samazināšanai novados pēc ATR, paredzot arī kritērijus valsts līdzfinansējuma infrastruktūras attīstībai, produktīvas uzņēmējdarbības atbalstam un prasmīga cilvēkkapitāla piesaistīšanai.

Ministru kabineta viedoklis:

Lai mazinātu reģionālās attīstības atšķirības, saskaņā ar Reģionālās politikas pamatnostādņēm 2021.-2027.gadam (apstiprināts ar Ministru kabineta 2019.gada 26.novembra rīkojumu Nr.587) (turpmāk – RPP) reģionālajai attīstībai pieejamo atbalstu iecerēts novirzīt visiem plānošanas reģioniem un pašvaldībām, vienlaikus lielāku atbalsta apjomu sniedzot reģioniem ar augstākām reģionālās attīstības atšķirībām. Nozīmīgākais atbalsta instruments RPP iekļauto atbalsta pasākumu īstenošanai būs ES fondi. ES fondu Darbības programma Latvijai 2021.-2027.gadam šobrīd tiek sabiedriski apspriesta. Pieejamo ES fondu atbalstu reģionālajai attīstībai iecerēts novirzīt ekonomiskās izaugsmes veicināšanai plānošanas reģionos un pašvaldībās, pakalpojumu pieejamības un kvalitātes uzlabošanai, administratīvo centru sasniedzamībai, kā arī pievilcīgas dzīves vides radīšanai iedzīvotājiem. Pašvaldību kompetencē ir lēmums par tai pieejamā atbalsta novirzīšanu attīstības centriem vai nomales efekta mazināšanai.

Zemkopības ministrijas jomā:

Puses vienojas:

Turpināt darbu pie meliorācijas sistēmu attīstības un pilnveidošanas, atbalsta saņemšanai nākamajā plānošanas periodā 2021. – 2027.gadā paredzot prioritāti koplietošanas, pašvaldību, valsts un valsts nozīmes meliorācijas sistēmu sakārtošanai.

Izvērtēt iespēju Eiropas Atveseļošanas instrumenta ietvaros piešķirt atbalstu pasākumam Pašvaldību grants ceļu atjaunošana un lauksaimnieku pievadceļu un laukumu būvniecība.

Puses vienojas:

Plānojot finanšu līdzekļu iedalīšanu Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fonda sabiedrības virzītās vietējās attīstības stratēģiju ieviešanas pasākuma un Lauku attīstības programmas LEADER pasākuma īstenošanai, paredzēt šo līdzekļu izmantošanas iespējas arī publisko ūdeņu apsaimniekošanas (investīciju) jautājumu risināšanai. Pašvaldībām, kuru teritorijās atrodas vai kurām pieguļ publiskie ūdeņi, nodrošināt aktīvu dalību vietējo rīcības grupu teritoriju attīstības stratēģiju izstrādē, lai tās ietvertu arī ūdeņu apsaimniekošanai paredzētu projektu īstenošanas iespējas.

Lai veidotu praksē labi funkcionējoša un efektīva Latvijas zivsaimniecības integrētās kontroles informācijas sistēmas (turpmāk – LZIKIS) iekšējo ūdeņu (arī jūras piekrastes ūdeņu) modeļa darbību, nodrošināt Latvijas Pašvaldību savienības un Zemkopības ministrijas attiecīgo speciālistu un pašvaldību LZIKIS lietotāju ciešu sadarbību modeļa lietošanas uzsākšanā un tālākā pilnveidošanā.

II. daļa Ministru kabineta un Latvijas Pašvaldību savienības vienošanās un domstarpības par 2021.gada budžetu

Saskaņā ar likuma „Par pašvaldībām” 86.pantu, likuma „Par pašvaldību budžetiem” 13.pantu un Ministru kabineta 2004.gada 6.jūlija noteikumiem Nr.585 „Kārtība, kādā Ministru kabinets saskaņo ar pašvaldībām jautājumus, kas skar pašvaldību intereses” Ministru kabinets un Latvijas Pašvaldību savienība vienojas protokolā iekļaut sadaļu par gadskārtējo budžetu (2021.gads), izskatot sekojošus jautājumus:

1. Nodokļu ieņēmumi

Latvijas Pašvaldību savienības viedoklis:

Paredzēt, ka 2021.gadā un vidējā termiņā pašvaldību budžetā tiek ieskaitīti ne mazāk kā 80% no iedzīvotāju ienākuma nodokļa (turpmāk – IIN) ieņēmumiem.

Plānots, ka 2021.gadā IIN ieņēmumu daļa pašvaldību budžetā tiek samazināta līdz 75%, samazinot IIN ieņēmumus pašvaldību budžetā par 90,9 milj. *euro*. Vienlaikus 2021.gadā pašvaldībām ir jārod būtisks papildu finansējums (pēc indikatīviem aprēķiniem kopumā ap 50 milj. *euro*) lielāka garantētā minimālā ienākuma līmeņa un dzīvokļa pabalstu izmaksai, darba algas palielināšanai pašvaldību iestādēs strādājošajiem saistībā ar minimālās mēneša darba algas kāpumu līdz 500 *euro* (minimālās algas pieaugums ietekmēs arī pašvaldību pirktu pakalpojumu cenu kāpumu (piemēram, sociālo pakalpojumu)), minimālās algas likmes paaugstināšanai no pašvaldības budžeta finansētajiem pirmsskolas pedagogiem, pasākumiem saistībā ar ATR īstenošanu (t.sk. darbinieku atlaišanas pabalstu izmaksai) un citiem pasākumiem.

Nemot vērā iepriekš minēto, 2021.gadā paredzēt papildu valsts budžeta dotāciju pašvaldībām, kas nodrošinātu, ka nevienai pašvaldībai 2021.gadā izlīdzināto ieņēmumu pēc izlīdzināšanas samazinājums nav lielāks par 4% salīdzinājumā ar izlīdzinātajiem ieņēmumiem pēc izlīdzināšanas 2020.gadā (2020.gada pašvaldību finanšu izlīdzināšanas aprēķins).

Ministru kabineta viedoklis:

IIN prognozes sadalījumu pašvaldību un valsts budžetā noteikt attiecīgi 75% / 25% apmērā. Ieņēmumus pašvaldību budžetos no IIN 2021.gadā prognozēt 1 332,9 milj. *euro* apmērā.

Puses vienojas:

Pašvaldībām tiek garantēti IIN ieņēmumi 100% apmērā no plānotās prognozes, ievērojot šādu sadalījumu pa ceturkšņiem: I ceturksnī – 22%, II ceturksnī – 24%, III ceturksnī – 26%, IV ceturksnī – 28%.

Lai nodrošinātu pašvaldību funkciju veikšanai sabalansētu naudas pūsmu, pašvaldībām tiek plānots reizi nedēļā pārskaitīt daļu no mēnesim prognozētajiem IIN ieņēmumiem. Par veiktajiem maksājumiem tiek plānots koriģēt pašvaldībām piekrītošo IIN ieņēmumu daļu attiecīgajā mēnesī.

Latvijas Pašvaldību savienības viedoklis:

Paredzēt, ka no 2021.gada pašvaldību budžetā tiek novirzīti vismaz 25% azartspēļu nodokļa ieņēmumu (vismaz atjaunot līdz 2020.gadam spēkā esošo pašvaldībām piekrītošo azartspēļu nodokļa ieņēmumu daļu).

Paredzēt, ka no 2021.gada tiek atjaunota līdz 2020.gadam spēkā esošā dabas resursu nodokļa ieņēmumu daļa pašvaldību budžetā, pašvaldību vides aizsardzības speciālajos budžetos ieskaitot:

- 1) 60% no nodokļa maksājumiem par dabas resursu ieguvi vai izmantošanu vai vides piesārņošanu (izņemot likuma "Par dabas resursu nodokli" 28. panta trešajā un ceturtajā daļā minētos gadījumus);
- 2) 60% no nodokļa maksājumiem par oglekļa dioksīda (CO₂) emisijām gaisā;
- 3) 60% no nodokļa maksājumiem par atkritumu apglabāšanu.

Ministru kabineta viedoklis:

Azartspēļu nodokļa un dabas resursu nodokļa ieņēmumus tiek paredzēts ieskaitīt pašvaldību budžetos atbilstoši spēkā esošai likumdošanai..

Puses vienojas:

Kopumā atbalstīt nodokļu ieņēmumus, kas tiek ieskaitīti pašvaldību budžetos 2021.gadā atbilstoši protokola 1.pielikumā minētajam apmēram, izņemot dabas resursu nodokļa un izložu un azartspēļu nodokļa ieņēmumus.

2. Valsts budžeta transferti pašvaldībām

Puses vienojas:

Kopumā atbalstīt piedāvāto valsts budžeta finansējuma sadalījumu caur nozaru ministrijām pašvaldību budžetiem atbilstoši protokola 2.pielikumā minētajam apmēram.

3. Pašvaldību aizņēmumi, galvojumi un citas ilgtermiņa saistības

Puses vienojas:

1. Noteikt 2021.gadā pašvaldību aizņēmumu kopējo palielinājumu 268 milj. *euro* un galvenās pašvaldību aizņēmumu prioritātes:

- 1.1. Aizņēmumi ES un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības un Emisijas kvotu izsolīšanas instrumenta līdzfinansēto projektiem ar aizņēmuma apmēru, kas nepārsniedz projekta attiecināmo izmaksu kopējo apmēru.
Pašvaldības ES un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības projektos var palielināt projekta attiecināmās izmaksas, pārskatot projekta attiecināmo un neattiecināmo izmaksu sadalījumu, ja sniegts atbildīgās iestādes atzinums par projekta augstu gatavību un īpašu tautsaimniecības nozīmi, sadarbības iestādei/līgumslēdzējai veicot attiecīgus grozījumus.
- 1.2. Aizņēmumi pirmsskolas izglītības iestādes būvniecības vai esošas pirmsskolas izglītības iestādes paplašināšanas investīciju projektiem, lai mazinātu pašvaldībā reģistrēto bērnu rindu uz vietām pirmsskolas izglītības iestādēs. Pašvaldības budžeta līdzfinansējums ne mazāk kā 10% un Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas pozitīvs atzinums atbilstoši Ministru kabineta apstiprinātiem projekta atlases un vērtēšanas kritērijiem.
- 1.3. Aizņēmumi izglītības iestāžu investīciju projektiem, lai nodrošinātu ilgtspējīgas izglītības funkcijas izpildi. Pašvaldības budžeta līdzfinansējums ne mazāk kā 10% un Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas un Izglītības un zinātnes ministrijas pozitīvs atzinums par attiecīgā projekta atbilstību administratīvi teritoriālajai reformai, nepieciešamību izglītības pakalpojuma nodrošināšanai un ieguldījumu ilgtspēju izglītības funkcijas nodrošināšanā atbilstoši Ministru kabineta apstiprinātiem projekta atlases un vērtēšanas kritērijiem.
- 1.4. Aizņēmumi pašvaldību investīciju projektiem ārkārtējās situācijas ietekmes mazināšanai un novēršanai, tajā skaitā transporta infrastruktūras projektiem un būvprojektu izstrādes ES fondu projektiem saistībā ar Covid-19 izplatību ar pašvaldības budžeta līdzfinansējumu ne mazāk kā 15%. Lai nodrošinātu investīciju projektu atbilstību administratīvi teritoriālajai reformai un ilgtspējīgai

valsts attīstībai, saglabāt projektu atlasī atbilstoši Ministru kabineta apstiprinātai kārtībai, iesniedzot projektus Vides aizsardzības uz reģionālās attīstības ministrijā.

1.5. Aizņēmumi katras pašvaldības vienam noteiktam prioritāram investīciju projektam, kas atbilst pašvaldības attīstības programmas investīciju plānam, ar maksimālo pašvaldības aizņēmumu summu 400 000 *euro* apmērā un Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas pozitīvu atzinumu par attiecīgā projekta atbilstību administratīvi teritoriālajai reformai. Šo aizņēmumam nav iespējams attiecināt uz pašvaldības budžeta līdzfinansējuma daļas nodrošināšanu 1.1.-1.4. punktā minētajos investīciju projektos.

1.6. Valstiski nozīmīga investīciju projekta "Mežaparka Lielās estrādes rekonstrukcija" īstenošanai.

2. Pašvaldības, lai 2021.gadā segtu īslaicīgu finanšu līdzekļu deficītu uzturēšanas izdevumu nodrošināšanai, no valsts budžeta var ņemt aizņēmumu budžeta un finanšu vadībai ar atmaksas termiņu līdz trīs gadiem.

3. 2021.gadā pašvaldībām nodrošināt piešķirto vidējā termiņa aizdevumu izmaksu atbilstoši aizdevumu līgumos noteiktajiem nosacījumiem.

4. 2021.gadā pašvaldību galvojumu nosacījumi un citu ilgtermiņa saistību uzņemšanās nosacījumi netiek mainīti.

4. Pašvaldību finanšu izlīdzināšana

Puses vienojas:

Izmaiņas pašvaldību finanšu izlīdzināšanas sistēmā veikt pēc ATR ietekmes uz pašvaldību budžetiem analīzes. 2021.gadā saglabāt esošo pašvaldību finanšu izlīdzināšanas aprēķina modeli.

Valsts budžeta likumā iepļānotā speciālā dotācija tiek pievienota valsts budžeta dotācijai pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fondam.

Dotācijas apmēru par personu, kura ievietota sociālās aprūpes centrā līdz 1998.gada 1.janvārim, noteikt 6 360 *euro* apmērā (530 *euro* mēnesī).

5. Nozaru ministriju jautājumi

Izglītības un zinātnes ministrijas jomā:

Puses vienojas:

Izglītības un zinātnes ministrija sagatavos likumprojektu par grozījumiem Izglītības likumā izskatīšanai kopā ar likumprojektu "Par valsts budžetu 2021.gadam" un likumprojektu "Par vidēja termiņa budžeta ietvaru 2021., 2022. un 2023.gadam", paredzot izslēgt Izglītības likuma 17.panta 2.⁵ daļu un pārejas noteikumu 79.punktu, kas uzliek par pienākumu pašvaldībām piedalīties privātās izglītības iestādes uzturēšanas izdevumu finansēšanā, ja šī privātā izglītības iestāde ir sabiedriskā labuma organizācija vai sociālais uzņēmums.

Puses vienojas:

2021.gada valsts budžeta likumā paredzēt, ka pašvaldības tām piešķirto mērķdotāciju pedagogu darba samaksai un valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām ir tiesīgas izmantot atlaišanas pabalstu izmaksai pedagogiem, kas zaudē darbu izglītības iestāžu likvidācijas vai reorganizācijas gadījumā, ja reorganizācija vai likvidācija ir pabeigta ne vēlāk kā līdz 2021.gada 31.augustam.

Puses vienojas:

Izglītības un zinātnes ministrija sagatavos un iesniegs izskatīšanai Ministru kabinetā konceptuālo ziņojumu "Par profesionālās izglītības programmu finansēšanu" līdz 2020.gada

31.oktobrim. Pēc attiecīgā Ministru kabineta lēmuma par atbalstu konceptuālajā ziņojumā ietvertajiem priekšlikumiem profesionālās izglītības programmu finansēšanas kārtība pakāpeniski tiks ieviesta, sākot ar 2022.gadu.

Ekonomikas ministrijas jomā:

Latvijas Pašvaldību savienības viedoklis:

Atbilstoši Valdības deklarācijas 51.punktam 2021.gadā paredzēt valsts atbalsta programmas izstrādi īres namu būvniecībai, tai skaitā pašvaldību kapitālsabiedrībām paredzot finansējumu 40 milj. *euro* apmērā.

Latvijas iedzīvotāju zemie ienākumi nenodrošina pieejamību mājoklim apmēram 80% māsaimniecību, kā rezultātā pastāv ierobežota iedzīvotāju mobilitāte un negatīva demogrāfiskā situācija. Īres dzīvokļu un investīciju īres dzīvokļu būvniecībā trūkums kavē jaunu darba vietu izveidi Latvijas reģionos.

Turklāt jāatzīmē, ka līdzšinējie mēģinājumi nedefinēt personu ar ierobežotu mājokļu pieejamību statusu un panākt saskaņojumu ar Eiropas Komisiju par atbilstību komercdarbības atbalsta kontroles regulējumam ir beigušies neveiksmīgi.

Ministru kabineta viedoklis:

Kvalitatīvu mājokļu pieejamība par pieņemamu cenu ir svarīga cilvēku pamattiesību nodrošināšanai, nodarbinātības sasniedzamībai, māsaimniecību labklājības līmeņa celšanai un demogrāfijas izaicinājumu risināšanai. Lai šo problēmu risinātu, nepieciešams izveidot ilgtspējīgu atbalsta modeli izmaksu ziņā pieejamu, kvalitatīvu un energoefektīvu īres mājokļu būvniecībai teritorijās ar pieaugošu nodarbinātību, izveidojot finanšu instrumentu ilgtermiņa aizdevumu piešķiršanai ar zemu procenta likmi. Ievērojot minēto, tiks izvērtēta iespēja pieteikt nepieciešamo finansējumu Eiropas Atveseļošanas instrumenta finansētām programmām.

Puses vienojas:

Paredzēt likumā "Par valsts budžetu 2021.gadam" un likumā "Par vidēja termiņa budžeta ietvaru 2021., 2022. un 2023. gadam" valsts budžeta līdzfinansējumu dzīvojamās telpas atbrīvošanas pabalsta nodrošināšanai denacionalizēto namu īrniekiem 2021.gadā – 2 784 151 *euro*, 2022.gadā – 1 500 000 *euro* un 2023.gadā – 2 000 000 *euro*

Labklājības ministrijas jomā:

Puses vienojas:

Veicot grozījumus Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā, garantētā minimālā ienākuma (turpmāk – GMI) sliekšni noteikt 109 *euro* apmērā, kas ir 20% no māsaimniecību rīcībā esošo ienākumu mediānas uz vienu ekvivalento patērētāju atbilstoši likumprojekta "Grozījumi likumā "Par sociālo drošību"" anotācijā noteiktajai metodei. Aprēķinot GMI pabalstu māsaimniecībai, paredzēts piemērot koeficientu 1 pirmajai vai vienīgajai personai māsaimniecībā (109 *euro*) un pārējām personām māsaimniecībā – koeficientu 0,7 (76 *euro*). Trūcīgas māsaimniecības ienākumu sliekšni paredzēt 272 *euro* apmērā, kas ir 50% no māsaimniecību rīcībā esošo ienākumu mediānas uz vienu ekvivalento patērētāju. Nosakot atbilstību trūcīgas māsaimniecības statusam, paredzēts piemērot iepriekšminēto skalu, proti, 272 *euro* pirmajai vai vienīgajai personai māsaimniecībā un 190 *euro* katrai nākamajai personai māsaimniecībā.

Latvijas Pašvaldību savienības viedoklis:

Nodrošināt pašvaldībām valsts budžeta līdzfinansējumu GMI un dzīvokļa pabalsta izmaksai.

Ņemot vērā, ka pēc jauno GMI un trūcīgas personas ienākumu līmeņu noteikšanas izmaiņas būs nepieciešamas arī informācijas sistēmās, tai skaitā sociālās palīdzības administrēšanas programmā SOPA, Labklājības ministrijai nodrošināt nepieciešamo programmatūras izmaiņu veikšanu līdz 2021.gada 1.janvārim, lai nerastos tehniskas problēmas ar Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma nosacījumu izpildi.

Ministru kabineta viedoklis:

Lai sniegtu solidāru valsts un pašvaldību atbalstu iedzīvotājiem ar zemiem ienākumiem, valsts sniegtajam zemākajam atbalstam jābūt vismaz tādā pašā līmenī, kāds tiek nodrošināts pašvaldību sociālās palīdzības ietvaros. Tādējādi ar 2021.gada 1.janvāri valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta zemākā robeža tiks noteikta 109 *euro*, kas ir 20% no mājsaimniecību rīcībā esošo ienākumu mediānas uz vienu ekvivalento patērētāju. Tas ietekmēs arī citus minimālos pabalstus, pensijas un atlīdzības.

Minimālās vecuma pensijas apmērs tiks noteikts 136 *euro*, kas ir 25% no ienākumu mediānas, savukārt personām ar invaliditāti kopš bērnības minimālā pensija tiks noteikta 163 *euro* apmērā, kas ir 30% no ienākumu mediānas.

Informācijas sistēmu pielāgošanai, tostarp pašvaldību sociālās palīdzības un sociālo pakalpojumu administrēšanas lietojumprogrammai SOPA, kopā plānoti valsts budžeta izdevumi 73 262 *euro* apmērā.

Ņemot vērā nepieciešamību izstrādāt un pieņemt Ministru kabineta noteikumus un ieviest izmaiņas sociālās palīdzības administrēšanas informatīvajā sistēmā (SOPA) mājokļa pabalsta apmēra aprēķinam, vienota mājokļa pabalsta ieviešanas termiņš tiek plānots 2021.gada 1.aprīlis.

Puses vienojas:

Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā paredzēts pašvaldībām deleģēt tiesības noteikt maznodrošinātas mājsaimniecības ienākumu sliekšni līdz 436 *euro* pirmajai vai vienīgajai personai mājsaimniecībā, kas ir 80 procenti no ienākumu mediānas, un 305 *euro* katrai nākamajai personai mājsaimniecībā.

Tāpat Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā paredzēts noteikt sociālās palīdzības pabalstu veidus un sadalīt tos pamata sociālās palīdzības pabalstos (GMI un mājokļa pabalsts; aprēķināšanas un izmaksas kārtība tiks noteikta Ministru kabineta noteikumos) un papildu sociālās palīdzības pabalstos (pabalsts krīzes situācijā un pabalsts atsevišķu izdevumu segšanai; pašvaldība noteiks saistošajos noteikumos).

Puses vienojas:

Vienota dzīvokļa pabalsta aprēķināšanas metodika un kritēriji ieviešami ar 2021.gada 1.aprīli.

Satiksmes ministrijas jomā:

Puses vienojas:

Atbilstoši likumprojektam "Par valsts budžetu 2021.gadam" valsts budžeta apakšprogrammā 23.04.00 "Mērķdotācija pašvaldību autoceļiem ielām" paredzētais finansējums ir 53,8 milj. *euro*.

Latvijas Pašvaldību savienības viedoklis:

2021.gadā nodrošināt valsts budžeta finansējumu valsts vietējiem autoceļiem vismaz 17 milj. *euro* apmērā.

Ministru kabineta viedoklis:

Izvērtējot nepieciešamos uzturēšanas un būvniecības darbus valsts autoceļu tīklā 2021.gadā, valsts vietējo autoceļu atjaunošanai 2021.gadā ir ielānāts finansējums 10,7 milj. *euro* apmērā.

Latvijas Pašvaldību savienības viedoklis:

Lai nodrošinātu iedzīvotājiem pieejamus sabiedriskā transporta pakalpojumus un izpildītu Sabiedriskā transporta pakalpojumu likuma mērķi, 2021.gadā paredzēt sabiedriskā transporta pieejamību iedzīvotājiem vismaz 2020.gada apjomā.

Valsts budžetā 2021.gadā paredzēt finansējumu sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšanai atbilstoši veiktajam valsts pasūtījumam saskaņā ar iepirkuma "Par sabiedriskā transporta pakalpojumu nodrošināšanu reģionālajā autobusu maršrutu tīklā laika periodā no 2021. līdz 2030. gadam" rezultātiem.

Ministru kabineta viedoklis:

Atbilstoši plānotai reģionālās nozīmes sabiedriskā transporta attīstībai 2021.-2030.gadam, reģionālās nozīmes maršrutu tīkls 2021.gadā ir veidots tā, ka maršrutos ar lielu pasažieru plūsmu pārvadājumi pamatā tiks nodrošināti ar vilcieniem, savukārt pārvadājumi ar autobusiem tiks veikti vietās, kur vilcieni nekursē, vai kā pārvadājumi, kas pieved pasažierus vilcienu satiksmei. Ņemot vērā sabiedriskā transporta pakalpojumu pieprasījumu, ievērojot nepieciešamo pārvadājumu intensitāti un regularitāti maršrutu tīklā, pakalpojumu apjomu un kvalitāti, pārvadājumu ekonomisko nodrošinājumu un paredzot lielāku dzelzceļa lomu sabiedriskā transporta pakalpojumu nodrošināšanā, ņemot vērā sabiedrisko transportlīdzekļu izmantošanas prioritāti, ko nosaka pēc tādiem kritērijiem kā ekonomiskie rādītāji (piemēram, izdevumi, efektivitāte) un pasažieru plūsma – pārvadātājam piešķiramo tiesību apjomu līguma darbības laikā var palielināt vai samazināt robežās no +10% līdz -15% (atsevišķās teritorijās -20% un -30%).

Valsts pamatbudžeta programmā 2021.gadam 31.00.00 "Sabiedriskais transports" dotācijai zaudējumu segšanai sabiedriskā transporta pakalpojumu sniedzējiem, tai skaitā ar braukšanas maksas atvieglojumiem saistīto zaudējumu segšanai paredzētais finansējums ir 61 603 518 *euro*.

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas jomā:

Puses vienojas:

Ņemot vērā, ka valstij piederošā jūras piekrastes josla (Zemes pārvaldības likuma 13.panta pirmās daļas 5.punkts), kuru sasniedz jūras augstākās bangas nav pirmreizēji reģistrēta Nekustamā īpašuma valsts kadastra reģistrā, jo ir aizkavējusies kārtības izstrādāšana kādā tiks noteikta vieta, kuru sasniedz jūras augstākās bangas, pašvaldībām Zemes pārvaldības likuma 15.panta devītajā daļā noteiktā pienākuma – nodrošināt grāmatvedības uzskaiti par to valdījumā esošajiem jūras piekrastes ūdeņiem un jūras piekrastes sauszemes daļu – izpilde uzsākama pēc jūras piekrastes joslas pirmreizējās reģistrācijas Nekustamā īpašuma valsts kadastra reģistrā.

Darba grupas/tikšanās ietvaros rast risinājumu un vienoties par modeli attiecībā uz iekšējo ūdeņu un jūras piekrastes apsaimniekošanu un finansēšanu.

Ministru prezidents

Latvijas Pašvaldību savienības
Priekšsēdis

A.K.Kariņš*

G.Kaminskis*

* Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu